

Bijlage XIV - Voorschriften betreffende de accommodatie van de bemanningen

Artikel 1. Toepassing.

1. [Behoudens andersluidende bepalingen is deze bijlage van toepassing] op de mechanisch voortbewogen schepen, met uitzondering van:

- a) de schepen geen vissersvaartuigen zijnde die minder dan 200 ton meten; [...]*
- c) vissersvaartuigen met een lengte van minder dan 24 m.

Deze lengte is de kortste afstand tussen het snijpunt van de voorzijde van de voorsteven met het verlengde van de deklijn en de hartlijn van de roerkoning.

<gewijzigd door KB 7 januari 1998, art. 10,1 en *gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 13>

2. Voor zover redelijk en doenlijk zullen de voorschriften van de bijlage echter ook van toepassing zijn op schepen, geen vissersvaartuigen zijnde van minder dan 200 ton, [...]* en op vissersvaartuigen van minder dan 24 m.

[Schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 200 ton – met inachtneming van de grootte van het schip en het aantal personen aan boord – kunnen, na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden, worden vrijgesteld van de vereisten van de volgende bepalingen van deze bijlage wanneer dit redelijk is:

- a) artikel 4.2, artikel 11.6 en artikel 12; en
- b) artikel 7.2, uitsluitend ten aanzien van vloeroppervlakte.]*

*<ingevoegd door KB 30 september 2014, art. 13>

3. Bemanningsverblijven van schepen waarop deze bijlage niet van toepassing is, moeten aan de door [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] gestelde eisen voldoen.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

4. Ten aanzien van elk schip zal van de algehele toepassing van gelijk welke van die voorschriften mogen worden afgeweken, indien na raadpleging van de beroepsverenigingen van reders en van de beroepsverenigingen van de zeelieden of vissers, [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] oordeelt dat de modaliteiten van de afwijking voordelen zullen ten gevolge hebben welke voorwaarden in 't leven roepen die, over het geheel, niet minder gunstig zullen zijn dan die welke zouden voorgevloeid zijn uit de algehele toepassing van de voorschriften van deze bijlage.

[In het geval van schepen waar men – zonder dat zulks tot discriminatie leidt – rekening moet houden met de belangen van bemanningsleden met uiteenlopende gewoonten van godsdienstige en sociale aard, kan de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar – na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden – billijk geachte alternatieve toepassingen toestaan van het bepaalde in deze bijlage, op voorwaarde dat er geen

toepassingen ontstaan die uiteindelijk minder gunstig zijn dan de situatie die het gevolg zou zijn van de toepassing van deze bijlage.]*

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

*<ingevoegd door KB 30 september 2014, art. 13>

[5. De vereisten in deze bijlage ter uitvoering van norm A3.1 van MLC 2006 die op de bouw en uitrusting van schepen betrekking hebben, zijn uitsluitend van toepassing op schepen gebouwd op of na 20 augustus 2014. Ten aanzien van schepen gebouwd vóór 20 augustus 2014 blijven de vereisten met betrekking tot de bouw en uitrusting van schepen als vervat in het Verdrag betreffende de huisvesting van de bemanning aan boord van schepen (herzien), 1949 (Nr. 92), en het Verdrag betreffende de huisvesting van de bemanning aan boord van schepen (aanvullende bepalingen), 1970 (Nr. 133), van toepassing. Een schip wordt geacht te zijn gebouwd op de datum waarop de kiel is gelegd of waarop de bouw zich in een soortgelijk stadium bevindt.]*

*<ingevoegd door KB 30 september 2014, art. 13>

Art. 2. Opmaken van tekeningen.

Bij de bouw van een nieuw schip en bij de verbouwing van een bestaand schip, moeten de omstandige tekeningen van de bemanningsverblijven ter goedkeuring aan [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] worden voorgelegd.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

Art. 3. Bouw.

1. De plaats, de toegangen, de bouw en de inrichting van de verblijven van de bemanning zullen dusdanig gekozen zijn dat zij - tevens rekening houdend met de andere installaties aan boord - voldoende veiligheid, bescherming tegen weer en wind en zee, isolatie tegen warmte, koude, hinderlijk lawaai, geuren en uitwasemingen voortkomend uit andere delen van het schip waarborgen.

2. Voor zover nodig moeten de verschillende verblijven van nooduitgangen zijn voorzien.

3. a) Aan boord van schepen, geen vissersvaartuigen zijnde, mogen geen rechtstreekse verbindingen bestaan tussen de verblijven van de bemanning en de machinekamers, de laadruimen, de ketelruimten, de keukens, het lampenhok, de bergplaats voor verf, machine- en dekbehoefden en andere algemene bergplaatsen, de droogkamers, de gemeenschappelijke wasplaatsen en privaten. De schotten welke deze ruimten van de verblijven van de bemanning scheiden, alsmede de buitenwanden, zullen doelmatig vervaardigd zijn uit staal of uit een ander goedgekeurd materiaal; zij zullen water- en gasdicht zijn;

b) aan boord van vissersvaartuigen zal voor zover mogelijk elke rechtstreekse verbinding worden vermeden tussen de verblijven van de bemanning en de opslagruimten voor vis en vismeel, de machinekamers, de ketelruimten, de keukens, het lampenhok, de bergplaats voor verf, machine- en dekbehoefden en andere algemene bergplaatsen, de droogkamers, de gemeenschappelijke wasplaatsen en privaten. De schotten welke deze ruimten van de verblijven van de bemanning scheiden, alsmede de buitenwanden, zullen doelmatig vervaardigd zijn uit staal of uit een ander goedgekeurd materiaal; zij zullen water- en gasdicht zijn.

4. De buitenwanden van de slaappleatsen en eetverblijven moeten voldoende geïsoleerd zijn. De machinekamerschacht en alle schotten welke kombuizen en andere ruimten waarin warmte wordt opgewerkt afsluiten, zullen voldoende isolerend zijn om hinderlijke warmte-uitstralingen naar de aangrenzende verblijven en doorgangen te vermijden. Tevens zullen maatregelen worden genomen om te voorzien in de bescherming tegen warmte-uitstraling van stoom en/of heetwaterleidingen.

5. De binnenschotten zullen uit goedgekeurd materiaal vervaardigd zijn, waarin geen ongedierte kan nestelen.

6. De slaappleatsen, eetverblijven, ontspanningsruimten en gangen gelegen binnen de verblijven van de bemanning zullen voldoende geïsoleerd zijn om condensatie of overdreven warmte te vermijden.

Elk schip dat normaal onder de tropen of in de Perzische Golf ofwel naar die streken vaart, moet voorzien zijn van tenten die kunnen worden gespannen over de onmiddellijk boven het bemanningsverblijf gelegen open dekken, alsmede over het/of de delen van een open dek die tot ontspanningsplaats dienen. Tenten zijn evenwel niet vereist voor bemanningsverblijven die luchtgeconditioneerd zijn.

7. De hoofdleidingen voor stoomtoevoer en afvoer van de lieren en andere hulpwerktuigen moeten buiten de verblijven van de bemanning en, voor zover het technisch uitvoerbaar is, buiten de gangen welke naar de verblijven voeren, gehouden worden. Wanneer dit laatste onmogelijk is, zullen de leidingen doeltreffend geïsoleerd en ingebouwd worden.

8. De binnenwegering en -beschieting zullen vervaardigd zijn uit materiaal waarvan de oppervlakte gemakkelijk kan worden schoongehouden. Planken bijeengevoegd door mes en groef of elke andere vorm van constructie van aard om ongedierte te herbergen, zullen worden vermeden.

9. De wanden en zolderingen van de slaappleatsen en van de eetverblijven moeten gemakkelijk schoon te houden zijn en in geval van beschildering, van een lichte kleur zijn. Witkalk mag niet worden gebruikt.

10. De binnenwanden moeten vernieuwd, hersteld of herschilderd worden wanneer dit noodzakelijk is.

11. Het materiaal en de constructiewijze van de vloerbedekking in al de verblijven van de bemanning moet worden goedgekeurd.

12. De gedeelten van het dek welke de verblijven van de bemanning overkoepelen zullen worden geïsoleerd.

13. Wanneer de vloerbekleding uit samengesteld materiaal is vervaardigd, moet de verbinding met de wanden afgerond zijn om reten te voorkomen.

14. Voor voldoende afwatering moet worden gezorgd.

15. Alle nuttige maatregelen zullen worden genomen om het binnendringen van vliegen en andere insecten in de verblijven van de bemanning te verhinderen.

Art. 4. Ventilatie.

1. In de slaappleatsen en refters moet de lucht behoorlijk worden ververst.

De luchtverversing geschiedt hetzij door natuurlijke, hetzij door kunstmatige ventilatie. Zij moet kunstmatig geschieden overal waar een systeem van natuurlijke ventilatie ondoelmatig of ontoereikend mocht zijn.

2. [Schepen, met uitzondering van die welke gewoonlijk worden ingezet op een vaart waarbij gematigde klimatologische omstandigheden zulks niet vereisen, moeten uitgerust zijn met systeem voor klimaatregeling voor de verblijven van de bemanningsleden, het radiolokaal en de centrale machinekamer.]

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 14>

3. De voor de werking van de ventilatiesystemen nodige drijfkracht moet, voor zover het doenlijk zal zijn, beschikbaar zijn zolang de bemanning aan boord verblijft of werkt, en als de omstandigheden zulks vereisen.

4. Aan boord van de schepen die regelmatig havens aandoen waar veel muskieten voorkomen, moeten maatregelen worden genomen om het bemanningsverblijf te beschermen door passende horren te plaatsen in de patrijspoorten, ventilatieopeningen en op een open dek uitgevende deuren.

Bij luchtgeconditioneerde verblijven dienen alleen de ventilatieopeningen buiten van horren te worden voorzien.

Art. 5. Verwarming.

1. Een doeltreffende verwarmingsinstallatie zal voorzien zijn voor de verblijven van de bemanning, wanneer het klimaat zulks vereist.

2. Wanneer de bemanning aan boord woont of werkt, zal deze verwarmingsinstallatie functioneren indien de omstandigheden het vereisen en de praktische mogelijkheid daartoe bestaat.

3. In de verblijven van de bemanning moet de verwarmingsinstallatie de temperatuur op een voldoende niveau kunnen houden in de omstandigheden welke normaal door het schip tijdens de vaart te verwachten zijn wat betreft het weder en het klimaat; [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] zal de maatstaven daartoe bepalen.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

Art. 6. Verlichting.

Onder voorbehoud van de speciale afwijkingen die voor de passagiersschepen zullen kunnen toegestaan worden, moet het daglicht behoorlijke klaarte geven in de bewoonde lokalen en moeten deze bovendien van een behoorlijke kunstlichtinstallatie zijn voorzien.

Een permanente blauwkleurige verlichting moet 's nachts in de gemeenschappelijke slaappleatsen branden. In de slaappleatsen moet elk bed van een elektrisch leeslampje zijn voorzien.

Art. 7. Slaappleatsen.

1. De slaappleatsen moeten zich boven de waterlijn bevinden. Ze moeten bovendien gelegen zijn in het midden van of achteraan in het schip.

In bijzondere gevallen, indien iedere andere plaats niet redelijk of praktisch zou zijn als gevolg van de bouwwijze van het schip, zijn afmetingen of van de dienst waartoe het bestemd is, kan [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] toestaan dat de slaappleatsen zich vooraan in het schip bevinden. In geen geval echter zullen de slaappleatsen zich vóór het aanvaringsschot bevinden.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

Op voorwaarde dat bevredigende voorzieningen zijn getroffen voor de verlichting en de ventilatie, mag [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] toestaan dat aan boord van passagiersschepen, de slaappleatsen onder de uitwateringslijn zijn gelegen, echter in geen geval onmiddellijk onder de dienstdoorgangen.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

2. A. a) Aan boord van schepen, geen vissersvaartuigen zijnde, mag de [vloeroppervlakte van de slaappleats niet minder bedragen] dan:

- (i) [4,5] m², aan boord van de schepen die minder dan [3.000] ton meten;
- (ii) [5,5] m², aan boord van de schepen die 800 ton of meer, doch minder dan [10.000] ton, meten;
- (iii) [7] m², aan boord van de schepen die [10.000] ton of meer meten.

<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 15>

Aan boord van de passagiersschepen waarop meer dan 4 leden van het lager personeel één en dezelfde slaappleats betrekken, zal de minimumoppervlakte per persoon echter 2,22 m² mogen bedragen;

b) [Op schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton, anders dan passagiersschepen en schepen voor bijzondere doeleinden, mogen de slaappleatsen worden gebruikt door ten hoogste twee bemanningsleden; het vloeroppervlak van deze slaappleats mag niet minder bedragen dan 7 m².

Teneinde te voorzien in slaappleatsen met één enkel bed op schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton, op passagiersschepen en op schepen voor bijzondere doeleinden, mag de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar een geringer vloeroppervlak toestaan.

Op passagiersschepen en schepen voor bijzondere doeleinden mag het vloeroppervlak van de slaappleatsen voor bemanningsleden die geen taken als scheepsofficier verrichten, niet minder zijn dan:

- (i) 7,5 m² in vertrekken waar twee personen verblijven;
- (ii) 11,5 m² in vertrekken waar drie personen verblijven;
- (iii) 14,5 m² in vertrekken waar vier personen verblijven.

Op schepen voor bijzondere doeleinden mogen in slaappleatsen meer dan vier personen verblijven; het vloeroppervlak van deze slaappleatsen mag niet minder bedragen dan 3,6 m² per persoon.

Op schepen anders dan passagiersschepen en schepen voor bijzondere doeleinden mag het vloeroppervlak van de slaappleatsen voor bemanningsleden die taken als scheepsofficier verrichten, wanneer geen privé zit- of dagverblijf aanwezig is, per persoon niet minder bedragen dan:

- (i) 7,5 m² op schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton;
- (ii) 8,5 m² op schepen met een brutotonnenmaat van 3.000 ton of meer, doch minder dan 10.000 ton;
- (iii) 10 m² op schepen met een brutotonnenmaat van 10.000 ton of meer.

Op passagiersschepen en schepen voor bijzondere doeleinden mag het vloeroppervlak voor bemanningsleden die taken als scheepsofficier verrichten, wanneer geen privé zit- of dagverblijf aanwezig is, per persoon voor onderofficieren niet minder bedragen dan 7,5 m² en voor officieren niet minder dan 8,5 m². Junior officieren worden geacht op operationeel niveau te fungeren, en senior officieren op managementniveau.

De kapitein, de hoofdwerktuigkundige en de eerste stuurman hebben, naast hun slaappleatsen, een aangrenzend zitverblijf, een dagverblijf of een gelijkwaardige aanvullende ruimte; schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton kunnen door de met scheepvaartcontrole belaste ambtenaar van dit vereiste worden vrijgesteld, na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden.]

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

c) de door de bedden, kasten, commodes en zitplaatsen ingenomen plaats zal voor de berekening van de oppervlakte medegerekend worden. Ruimten van enge of onregelmatige vorm, die de beschikbare ruimte om zich te bewegen eigenlijk niet vergroten of die niet kunnen gebruikt worden om er meubelen te plaatsen, zullen voor die berekening niet worden medegerekend.

B. Aan boord van vissersvaartuigen mag de slaappleatsoppervlakte per persoon niet kleiner zijn dan:

- a) aan boord van schepen met een lengte van of groter dan 13 m maar kleiner dan 19 m: 0,50 m²;
- b) aan boord van schepen met een lengte van of groter dan 19 m maar kleiner dan 26 m: 0,75 m²;
- c) aan boord van schepen met een lengte van of groter dan 26 m maar kleiner dan 35 m : 0,90 m².

3. De slaappleatsen van de bemanning moeten een vrije hoogte hebben van ten minste [2,03]* m. De slaappleatsen moeten genoeg in aantal zijn om elke categorie van de bemanning over één of meer aparte plaats en te laten beschikken; [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] zal evenwel afwijkingen van dit voorschrift kunnen toestaan voor schepen van geringe tonnenmaat.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

*<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 15>

4. A. [Aan boord van schepen, anders dan passagiersschepen en vissersvaartuigen, moet worden voorzien in een individuele hut voor elk bemanningslid.

Voor schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton of schepen voor bijzondere doeleinden kunnen afwijkingen worden verleend aan deze bepaling door de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar, na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden.]

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10 en vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

B. Onverminderd het bepaalde in § 3 wordt aan boord van vissersvaartuigen het aantal personen per slaappleats als volgt vastgesteld:

a) officieren: indien mogelijk, 1 persoon per hut, en in geen enkel geval meer dan 2 per hut;

b) lager personeel:

(i) aan boord van schepen met een lengte van of groter dan 35 m: 4 personen;

(ii) aan boord van schepen met een lengte kleiner dan 35 m: 6 personen;

c) [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] mag, in bijzondere gevallen, afwijkingen toestaan wat betreft de toepassing van voorgaande leden a) en b), indien de toepassing van deze beschikkingen niet redelijk of praktisch zou zijn, ingevolge de bouwwijze van het schip, zijn afmetingen en de dienst waartoe het bestemd is;

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

d) het maximum in een slaappleats onder te brengen personen moet leesbaar en onuitwisbaar in het slaapvertrek worden aangeplakt, op een duidelijk zichtbare plaats.

[C. Voor mannen en vrouwen moeten afzonderlijke hutten worden verschaft.]

<ingevoegd door KB 30 september 2014, art. 15>

5. De bemanningsleden moeten over een eigen bed beschikken.

[Ingeval een afwijking werd toegestaan overeenkomstig punt 4 mogen de bedden niet zodanig naast elkaar worden geplaatst dat een bed slechts kan bereikt worden door over een ander te klauteren en mogen niet meer dan 2 bedden boven elkaar worden aangebracht.]

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

[...] Ingeval bedden tegen de scheepswand worden aangebracht, mogen zij niet boven elkaar worden geplaatst daar waar een patrijspoot zich boven een bed bevindt.

<opgeheven door KB 30 september 2014, art. 15>

Wanneer bedden boven elkaar worden aangebracht, mag het onderste zich niet op minder dan 0,30 m boven de vloer bevinden; het bovenste moet ongeveer ter halve hoogte tussen de bodem van het onderste bed en de onderkant van de dekbalken gelegen zijn.

Een bed moet van binnen ten minste [1,98] m bij [0,80] m meten.

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

Het raamwerk van een bed en, in voorkomend geval, de slingerplank moeten zijn van een goedgekeurd, hard en glad materiaal, dat niet kan roesten en waarin geen ongedierte kan nestelen.

Bestaat het raam van het bed uit buizen, dan moeten deze volkomen dicht zijn om het binnendringen van ongedierte te beletten.

Elk bed dient voorzien van een verende bodem of van een verende ondermatras, alsmede van een met een goedgekeurde stof gevulde matras. Stro of andere stof waarin ongedierte zou kunnen nestelen mag niet als vulsel gebruikt worden.

Wanneer bedden boven elkaar worden aangebracht dient een stofdichte bodem van hout, van doek of van een andere passende stof van onderen aan de verende ondermatras van het bovenste bed bevestigd.

6. Al de slaappleatsen zullen derwijze ontworpen en gemeubeld worden dat een gemakkelijk onderhoud is verzekerd en de gebruikers een degelijk comfort genieten.

Er moet voor elke opvarende een [kledingkast] in de slaappleats voorzien worden.

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

[Aan boord van schepen, geen vissersschepen zijnde, moet het totale volume van deze kast ten minste 475 liter bedragen. Zij dient voorzien van een legplank en moet door de gebruiker kunnen worden afgesloten teneinde de privacy te waarborgen.]

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

Aan boord van vissersvaartuigen moet deze kast zo ruim mogelijk zijn. Zij dient voorzien van een roede voor het ophangen van klederen door middel van hangers en een sluitinrichting voor hangslot.

In elke slaappleats moeten een tafel of een schrijftafel van een model met vast, klap- of inschuifblad, en gerieflijke zitplaatsen volgens behoefte voorhanden zijn.

De meubels moeten uit glad en duurzaam materiaal vervaardigd zijn dat niet kan scheefftrekken of roesten en waarin zich geen ongedierte kan nestelen.

[Elke opvarende moet een lade of een gelijkwaardige ruimte van ten minste 56 liter inhoud te zijner beschikking hebben. Indien de lade of gelijkwaardige ruimte in de kledingkast is geïntegreerd, moet het totale volume van de kledingkast ten minste 500 liter bedragen.]

<vervangen door KB 30 september 2014, art. 15>

De patrijspoorten in de slaappleatsen moeten met gordijnen kunnen worden afgesloten.

Elke slaappleats moet voorzien zijn van een spiegel, kastjes voor toiletartikelen, een boekenrek en een voldoende aantal kapstokhaken.

7. Voor zover doenlijk, moeten de bedden zodanig verdeeld zijn dat de wachten van elkander gescheiden zijn en dat vermeden wordt dat een man met dagdienst hetzelfde verblijf deelt met mannen die de wacht betrekken.

Art. 8. Refters.

1. Voldoende refters moeten aan boord van al de schepen zijn ingericht.

A. Aan boord van schepen, geen vissersvaartuigen zijnde, dienen aparte refters voorzien voor:

- a) de kapitein en de officieren;
- b) de onderofficieren en het overige lager personeel.

Passende maatregelen moeten ten behoeve van het keukenpersoneel worden genomen, hetzij door een aparte refter voor de betrokkenen in te richten, hetzij door deze laatsten toe te staan van de voor andere categorieën bestemde refters gebruik te maken.

[De met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] kan afwijkingen toestaan aan de hierboven vermelde voorschriften betreffende het inrichten van refters, in de mate waarin bijzondere voorwaarden aan boord van passagiersschepen zulks kunnen vereisen.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

De refters moeten goed van de slaappleatsen afgezonderd zijn.

B. Aan boord van vissersvaartuigen, met een bemanning van meer dan 10 personen, zullen refters worden ingericht, gescheiden van de slaappleatsen.

Dit zal ook geschieden, telkens wanneer het mogelijk is, aan boord van schepen met een kleinere bemanning; indien de mogelijkheid daartoe niet bestaat, dan mag de refter gecombineerd worden met de slaappleats.

Aan boord van schepen welke de diepzeevisserij beoefenen en een bemanning hebben van meer dan 20 personen, zal een afzonderlijke refter worden voorzien voor de schipper en de officieren.

2. De afmetingen en de uitrusting van de refters moeten voldoende zijn voor het aantal personen dat verondersteld is daarvan gelijktijdig gebruik te maken.

Elke refter zal uitgerust zijn met tafels en zitgelegenheden, van goedgekeurd model, in voldoende aantal aangebracht voor het aantal personen dat verondersteld is daarvan gelijktijdig gebruik te zullen maken.

De refters zullen zo dicht mogelijk bij de keuken gelegen zijn.

Indien er geen rechtstreekse verbinding is tussen de refters en de aanrechtkamer of keuken zal een behoorlijke installatie worden aangebracht voor het omwassen van de vaat en het opbergen van het eetgerei.

De bovenkant van tafels zal uit vochtwerend materiaal vervaardigd worden, zonder barsten zijn en gemakkelijk te onderhouden.

Art. 9. Ontspanning.

Aan boord van elk schip en rekening gehouden met zijn afmetingen en bemanning, moet voldoende open dekruimte worden voorzien ten behoeve van de niet op dienst zijnde manschappen.

Behoorlijk gemeubeld en op een geschikte plaats gelegen ontspanningslokalen dienen voorzien voor de officieren en het lager personeel. Zijn er geen dergelijke lokalen buiten de refters, dan moeten deze laatste zodanig ingericht en gemeubeld worden dat zij als ontspanningslokaal kunnen dienen.

Art. 10. Burelen.

Aan boord van schepen van meer dan 3.000 ton, geen vissersvaartuigen zijnde, dienen 2 lokalen ingericht en gemeubeld tot gebruik als bureel. Eén is bestemd voor de dekafdeling en het ander voor de machineafdeling. [Schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton mogen door de met scheepvaartcontrole belaste ambtenaar van deze vereiste worden vrijgesteld na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden.]

<ingevoegd door KB 30 september 2014, art. 16>

Art. 11. Sanitaire inrichtingen.

1. Een voldoende aantal sanitaire [inrichtingen] met wastafels, badkuipen en/of stortbaden, moeten aan boord van elk schip geplaatst worden. [Alle bemanningsleden moeten eenvoudig toegang hebben tot de sanitaire inrichtingen op het schip, die moeten voldoen aan de minimumnormen voor gezondheid en hygiëne en aan redelijke normen qua comfort. Er dienen afzonderlijke sanitaire inrichtingen voor mannen en vrouwen te zijn.]

[Vanaf de navigatiebrug en de machinekamer of in de nabijheid van de controlekamer en de machinekamer moeten er gemakkelijk toegankelijke sanitaire inrichtingen zijn. Schepen met een brutotonnenmaat van minder dan 3.000 ton mogen door de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar van deze vereiste worden vrijgesteld na overleg met de betrokken organisaties van reders en zeevarenden.]

<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 17>

2. Aparte closets dienen in de volgende minimum verhouding aanwezig te zijn:

- a) aan boord van schepen van minder dan 800 ton: 3;
- b) aan boord van schepen van 800 ton en meer, doch minder dan 3.000 ton: 4;
- c) aan boord van schepen van 3.000 ton en meer: 6;
- d) aan boord van schepen waarop de verblijven van de radio-officieren verwijderd zijn van deze der anderen, zijn aanpalende of dichtbij gelegen sanitaire inrichtingen te voorzien.

3. Sanitaire inrichtingen voor al de leden van de bemanning die niet in kamers of posten met een eigen sanitaire inrichting verblijven, dienen voor iedere categorie van bemanning voorzien in de verhouding van :

- a) een badkuip en/of stortbad per [6] personen of minder;
- b) een closet per [6] personen of minder;
- c) een wastafel per 6 personen of minder.

<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 17>

Indien het aantal personen van een categorie een juist veelvoud van het opgegeven aantal met minder dan de helft van dit aantal te boven gaat, zal het overschot voor de toepassing van deze bepaling mogen worden verwaarloosd.

4. De bepalingen van §§ 2 en 3 zijn toepasselijk op vissersvaartuigen in de mate van het mogelijke.

5. Bestaat de bemanning in totaal uit meer dan 100 personen of geldt het passagiersschepen die normaal reizen van ten hoogste vier uren doen, dan zal [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] bijzondere maatregelen of een vermindering van het aantal vereiste sanitaire inrichtingen kunnen in overweging nemen.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

[6.1]* Koud en warm zoetwater, of de mogelijkheid om water te verwarmen, moeten in alle gemeenschappelijke wasplaatsen voorhanden zijn. Na overleg met de beroepsverenigingen van de reders ter visserij, en met de beroepsverenigingen van vissers, kan [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] de minimum hoeveelheid per persoon en per dag te leveren zoetwater, bepalen.

[6.2. Aan boord van schepen, anders dan passagiersschepen en vissersvaartuigen, moeten alle hutten uitgerust zijn met warm en koud stromend zoetwater, behalve wanneer een dergelijke wastafel zich in de aanwezige privé badkamer bevindt.]*

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

*<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 17>

7. Wastafels en badkuipen zullen voldoende afmetingen hebben en uit goedgekeurd materiaal vervaardigd. De oppervlakken zullen glad zijn, scheur-, schilfer- en roestvast.

8. De verluchting van [alle sanitaire inrichtingen] zal door rechtstreekse verbinding met de buitenlucht geschieden, onafhankelijk van elke andere verblijfplaats, dan wel op een gemeenschappelijk zuigventilatiesysteem aangesloten zijn.

<gewijzigd door KB 30 september 2014, art. 17>

9. Alle closets zullen van een goedgekeurd model zijn, met krachtige waterspoeling, welke steeds bedrijfsklaar is en voor elk closet afzonderlijk kan worden bediend.

10. De afvoerpijpen zullen een voldoende afmeting hebben en aldus aangelegd dat de kansen op verstopping tot het minimum worden herleid en het onderhoud vergemakkelijkt wordt. Zij mogen niet doorheen de zoetwater- of drinkwatertanks lopen noch - indien het mogelijk is - langs het plafond van eet- en slaappleatsen, keukens en ruimten waar eetwaren worden bewaard.

11. De door meer dan één persoon te gebruiken sanitaire inrichtingen zullen aan de volgende eisen voldoen:

a) de vloerbekleding zal uit goedgekeurd duurzaam materiaal bestaan, gemakkelijk te reinigen zijn, ondoordringbaar voor het vocht, er zal een doelmatige waterafvoer aangebracht worden;

b) de schotten zullen uit staal vervaardigd zijn of uit een ander goedgekeurd materiaal en waterdicht tot op een hoogte van ten minste 0,23 m boven het dek;

c) deze lokalen zullen voldoende verlicht, verlucht en verwarmd zijn;

d) de closets zullen op een gemakkelijk bereikbare plaats, doch gescheiden van slaap- en wasplaatsen gelegen zijn, zij zullen niet rechtstreeks uitgeven op slaappleatsen of op gangen, welke uitsluitend gangen tussen slaappleatsen en closets zijn; deze bepaling is niet van toepassing voor privaten die zich bevinden tussen 2 slaappleatsen die gezamenlijk slechts door ten hoogste 4 personen worden betrokken;

e) indien verscheidene closets in eenzelfde ruimte zijn opgericht, moeten zij voldoende afgesloten zijn om ze degelijk van elkander af te zonderen.

Art. 12. Was- en drooginrichting.

1. Aan boord van elk schip moeten middelen voor het wassen en drogen van linnen in verhouding tot de bemanning en tot de normale duur van de reis voorzien zijn.

2. Het wasmaterieel moet een voldoende aantal bakken met afloopinrichting omvatten, die in de voor wasplaatsen bestemde lokalen mogen worden geplaatst, als het redelijkerwijs niet mogelijk is een apart waslokaal in te richten. De bakken moeten voldoende met warm en koud zoetwater worden gevoed. Is er geen warm water, dan dienen middelen om water te warmen voorzien.

3. De droogmiddelen moeten zo mogelijk worden aangebracht in één van de verblijven en refters afgescheiden ruimte die genoeg verlucht en verwarmd en van droogkoorden of andere ophangmiddelen voorzien is.

4. Een voldoende aantal behoorlijk verluchte ruimten voor het ophangen van de olieassen dienen buiten de verblijven geplaatst, doch zij moeten gemakkelijk van uit deze laatste te bereiken zijn.

Art. 13. Ziekenverblijf, ziekenkooi.

[1. Elk schip bedoeld in artikel 1 van het koninklijk besluit van 7 januari 1998 betreffende de medische hulpverlening aan boord van schepen waarvan de bruto-tonnenmaat meer bedraagt dan 500, met een bemanning van 15 werknemers of meer en dat een reis maakt van meer dan drie dagen, moet over een ruimte beschikken voor medische verzorging.]

<gewijzigd door KB 7 januari 1998, art. 10,2>

[De met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] kan afwijkingen van dit voorschrift toestaan ten aanzien van de voor de kustvaart bestemde schepen. Aan boord van een vissersvaartuig met een lengte van 45 m of meer dient eveneens een ziekenverblijf voorzien.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

2. Op alle andere schepen dient in de mate van het mogelijke een ziekenkooi voorzien te zijn om een gekwetste of zieke te kunnen afzonderen.

3. Het ziekenverblijf moet doelmatig zijn gelegen, zodat de patiënten gerieflijk zijn gehuisvest.

4. Het ziekenverblijf moet zo groot zijn, dat de verpleging naar behoren kan geschieden. De patiënten moeten op gemakkelijke wijze in en uit het verblijf kunnen worden gebracht. De verlichting, ventilatie en verwarming moeten voldoen aan de eisen terzake voor de verblijven vastgesteld.

5. In het ziekenverblijf moet voldoende wasgelegenheid met toebehoren en afvoer van vuil water zijn aangebracht. Indien aan boord een systeem van stromend koud en/of warm zoetwater aanwezig is, moet de wasgelegenheid daarop zijn aangesloten.

6. Indien het aantal leden van de bemanning, dat verblijf houdt in hutten voor meer dan één persoon, niet meer dan 30 bedraagt, moet het ziekenverblijf voorzien zijn van ten minste één slaapplek. Bedraagt het aantal 30 of meer, 2 slaapplekken of zoveel meer als in verband met de omstandigheden van de reis door [de met de scheepvaartcontrole belaste ambtenaar die daartoe aangesteld is] wordt vastgesteld.

<gewijzigd door KB 29 februari 2004, art. 10>

Indien voor passagiers geen ziekenverblijf aanwezig is, mogen de passagiers in het ziekenverblijf worden opgenomen, en gelden de voorschriften van deze paragraaf voor de bemanningsleden en de passagiers gezamenlijk.

7. De slaapplekken mogen niet boven elkaar zijn aangebracht. Hun inrichting moet ten minste voldoen aan de eisen gesteld in § 11, alsmede aan die gesteld in artikel 7 van deze bijlage.

8. In of in de onmiddellijke nabijheid van het ziekenverblijf moet een closet voor uitsluitend gebruik van de patiënten beschikbaar zijn, terwijl zo mogelijk daaraan een badkamer moet worden toegevoegd. Deze moeten van het ziekenverblijf zijn afgescheiden.

9. Het ziekenverblijf mag niet voor andere doeleinden dan het verplegen of behandelen van zieken en gewonden worden gebruikt.

10. De ventilatie van het ziekenverblijf zal een afzonderlijke uitlaat hebben.

11. De ziekenkooi als bedoeld in § 2 moet op de daarvoor meest geschikte plaats zijn ingebouwd en zodanig zijn ingericht, dat de zieke er gemakkelijk kan worden ingebracht en uitgenomen, waartoe zo nodig de kooiplanken wegneembaar moeten zijn.

12. Indien iemand aan een ernstige of aan een besmettelijke ziekte lijdt, moet zoveel doenlijk getracht worden de zieke, afgezonderd van alle anderen, te verplegen.

[Art. 14

1. Er dienen zich aan boord kooktoestellen voldoende in aantal en kwaliteit te bevinden; zo mogelijk, dienen deze in een afzonderlijke keuken te worden opgesteld.

2. De keuken dient van behoorlijke afmetingen te zijn, goed verlicht en goed geventileerd.

3. De keuken dient te zijn uitgerust met keukengerei, het nodige aantal kasten en planken, gootstenen en bordenrekken van roestvrij materiaal en voldoende afvoermogelijkheden. Drinkwater dient via leidingen naar de kombuis te worden gevoerd. Indien dit onder druk geschiedt, dan dienen voorzieningen tegen terugstroming te worden getroffen. Indien er geen warm water naar de keuken wordt gevoerd, dan dient er een toestel te zijn waarmede water kan worden verwarmd.

4. De keuken dient zodanig te zijn ingericht, dat op elk ogenblik voor de bemanning warme dranken kunnen worden gemaakt.

5. Er dient een behoorlijk ruim magazijn voor de opslag van levensmiddelen te zijn; dit dient droog en koel gehouden te kunnen worden en goed geventileerd te zijn, ter voorkoming van bederf van de voorraden. Zo mogelijk, dienen koelkasten of andere opbergruimte waarin de lucht kan worden gekoeld, aanwezig te zijn.

6. Ingeval voor het koken in de keuken gebruik wordt gemaakt van butaan- of propaangas, dienen de gasflessen bovendeks te worden gehouden.]

<ingevoegd door KB 24 november 1978, Bijlage XIV>